

Eva
Handest.
Psykolog
på poli-
klinikken
på
Rogaland
psykia-
triske
sjukehus
og driver
i tillegg
privat
praksis.
Utdannet
psykolog,
sexolog og
sykepleier.

Henrik
Bjørshol.
Klinisk
sosionom
på
Psykiatrisk
poliklinikk
Sandnes.
Utdannet
sosionom
og familie-
terapeut.

Holde sammen for barnas skyld?

Kjære Eva og Henrik!

Oftest, altfor ofte synes jeg, hører man foreldre si at «vi holder sammen for barnas skyld». I slike ekteskap ser man oftest at foreldrene har få eller ingen felles interesser. Som man så populært uttrykker det, har de «vokst fra hverandre», og de har gjerne også størsteparten av sitt sosiale liv sammen med andre enn ektefellen, gjerne kombinert med utroskap.

Mistenksomhet, sjalusi, krangel, psykiske problemer og depresjoner er stikkord å tenke over for par (også øvrige familie og venner) i en slik situasjon.

”*Er det ikke bedre for barna å ha to gode hjem, hvor de slipper å være vitne til foreldrenes «triste» ekteskap, enn ett ulykkelig?*”

Er det så fornuftig å holde sammen for barnas skyld, i et ekteskap hvor barna ikke opplever den ømhet, nærhet og kjærlighet mellom foreldrene som er viktig for barnas trygghet? Hvilke følger har dette for barnas følelsesliv? Hvilke følger kan det ha når barna selv er voksne og er etablert i et forhold som kanskje begynner å hangle? Er det ikke bedre for barna å ha to gode hjem, hvor de slipper å være vitne til foreldrenes «triste» ekteskap, enn ett ulykkelig?

Jeg våger å påstå at det er noe barna ofte selv finner ut når det er gått noen tid. Vi skal ikke glemme at «små gryter har også ører». Og de ser og registrerer mer enn de fleste foreldre tror!

F. N.

Kjære F. N.!

Takk for brevet ditt, hvor du berører et svært viktig tema. Et tema det ikke gis noe enkelt svar på. Å gjøre det som er best for barna er tanker som alle foreldre tenker. Å vite hva som er best, er vanskelig, og å gjøre det beste er slett ikke lett. Særlig i perioder hvor en selv har det vanskelig, når parforholdet skranter, eller når foreldrene er uenige om hva som er best for barna.

Men noe mener vi å vite:

Barn er forskjellige. Noen er mer følsomme og sårbare enn andre. Noen har lett for å bekymre seg, noen tar mer ansvar enn andre. Alder og plass i søskenflokk har også betydning for hvordan de takler utfordringer og kriser.

Barn har behov for trygghet. Trygghet er nærmest et fundament for barnets utvikling både psykologisk og sosialt. Det at foreldre kan ordne opp i ting, bygger trygghet. Likeså at foreldrene er tilgjengelige og forutsigbare.

I alle familier er det perioder med vanskeligheter, uenighet og konflikter. Forskning synes å vise at barn ikke tar skade av konflikt. Det avgjørende er hvor lenge konflikten pågår, og hvordan den håndteres. Å oppleve sinne og konflikt over tid har negativ virkning på barnets videre utvikling, mens det å oppleve at foreldrene bilegger konflikt, gir barnet nyttig lærdom.

Konfliktens intensitet og uttrykksform er av betydning. Det er stor forskjell om det kommer til håndgemeng, eller om det er sinte stemmer og mørke ansikter. Og det er av stor betydning om barnet trekkes inn i konflikten. Barn er lojale. Dersom de trekkes inn, kan lojalitetskonflikten bli tung å bære.

Hvordan kan vi så vite hva som er best?

Du trekker fram eksempler på uheldige ting for et barn, og du spør om det ikke er bedre for barna å ha to gode hjem enn ett dårlig. Det reiser minst to spørsmål.

Det er ikke sikkert at barna opplever det like vondt som foreldrene om de har lite av felles interesser eller viser hverandre lite ømhet. Barnet kan likevel oppleve kjekke ting med hver av dem. Og det er av større betydning hva barnet får av ømhet og kjærlighet fra forel-

drene, enn hva foreldrene gir hverandre av kjærlighet.

Om et dårlig hjem byttes med to gode ville være bra, men hvilken sikker-

”*Forskning synes å vise at barn ikke tar skade av konflikt. Det avgjørende er hvor lenge konflikten pågår, og hvordan den håndteres*”

het har vi for det? Paret hadde sikkert en drøm da de stiftet det hjemmet som en eller begge nå opplever som dårlig.

Hvordan vil så en skilsmisse være for barna? Igjen kommer det an på hvem barnet er, og hvordan foreldrene takler bruddet. Dersom bare den ene ønsker brudd, blir ofte konfliktnivået høyere og samarbeidet dårligere enn når begge er enig om at skilsmisse er eneste løsning. Dess flere tap for barnet, dess større påkjenning. Dersom separasjonen medfører flytting og dermed tap av venner eller dårligere økonomi, så er det klart at påkjenningen øker.

Om det betyr at barna i stedet får to gode hjem, at kontakten med begge foreldre er god, og at foreldrene samarbeider godt, så er situasjonen ganske annerledes.

Vi tror det er viktig at foreldre tenker på hva som er best for barna, men foreldrene må ta ansvar for egne valg. Barna må ikke bli gjort ansvarlige for en voksens miserable liv, og vi tror at det er best om foreldrene bruker god tid, gjerne i samtale med noen andre og prøver å komme fram til skjæringspunktet mellom egne og barns behov.

Vi vet det er mange som har erfaring med dette, og vi synes det ville være fint om noen delte det med oss.

Eva og Henrik

Skriv til Eva og Henrik

Skriv til Eva og Henrik om samliv. Still spørsmål om forholdet mellom enslige, mellom partnere, mellom foreldre og barn, mellom svigerforeldre og svigerbarn, ja om mange former for samliv.

Vi vil også gjerne ha kommentarer fra leserne til det som har stått i denne spalten. Alle innlegg trykkes anonymt.

Postadresse:
**Samliv, Heljå,
Stavanger
Aftenblad,
postboks 229,
4001 Stavanger.**
Telefaks:
51 50 19 42
E-post:
**ludvig.lorentzen
@stavanger-
aftenblad.no**